
ID-DAWL

FRAR 2020

WWW.AHMADIYYA.MT

NUMRU 26

“U huma (in-nisa) ghandhom drittijiet simili u ugwali għal dawk (tal-irġiel) fl-ekwità.”

L-Ghemil
it-Tajjeb

Il-Koran u
l-Ġustizzja

Drittijiet
għan-Nisa

X'inhi
l-Moralità?

Editorjal

L-GHEMIL IT-TAJJEB U MHUX IL-ĦAZIN

Imam Laiq Ahmed Atif

President Ahmadiyya Muslim Jamaat Malta

Il-Qaddis Profeta Muhammad, is-sliem għalih, qal:

“Fuq Dak li jzomm ħajti f’idejh, jehtieg tteġġu (*lin-nies*) jagħmlu t-tajjeb u ma tħalluhomx jagħmlu l-ħazin, għaliex inkella aktarx li Alla jibagħtilkom kastig mingħandu. Imbagħad, arakom issejnhulu u tibqgħu mingħajr twegiba.” (*Tirmizi*)

“Dawk li jzommu mal-limiti ta’ Alla u dawk li jiksru dawn il-limiti huma bħal nies li qatgħu x-xorti biex jaraw kif se joqogħdu f’dgħajsa. Uħud minnhom messithom in-naħa ta’ fuq tad-dgħajsa, filwaqt li oħrajn messithom in-naħa t’isfel. Kull darba li dawk t’isfel iridu jxorbu, ikollhom jgħaddu minn ħdejn dawk ta’ fuqhom. Għalhekk jgħidu: ‘Jekk intaqqu toqba fin-naħa tagħna tad-dgħajsa, ma ndejqux lil ta’ fuqna.’ Jekk (*dawk ta’ fuqhom*) iħalluhom jagħmlu dan, jintilfu lkoll, filwaqt li jekk iżommuhom, kulhadd jehles mill-għarqa.” (*Bukhari*)

ID-DAWL

Frar 2020 – Numru 26 – Pubblikazzjoni ta’
AHMADIYYA MUSLIM JAMAAT MALTA
Tel: 27 342 401 | Mob: 79 320 139
Email: amjmalta@gmail.com
www.ahmadiyya.mt

INDEX

Enjoining good	2
Holy Quran and justice	3
Equal rights for women	4
The definition of morality	6
Extreme attitudes about veil	7
One virtue leads to another	8

Aqra “ID-DAWL” onlajn fuq: www.ahmadiyya.mt/id-dawl
Indirizz: Ahmadiyya Library & Office - 30 Triq Turu Rizzo, Gżira
Il-Qoxra: Shutova Elena | Shutterstock

IL-KORAN U L-ĠUSTIZZJA

Il-ġustizzja hija valur u prinċipju li tista' tohloq ambjent paċifiku li jista' johloq soċjetà tolleranti u armonjuża. L-Iżlam bħala religjon jiffoka ħafna fuq il-ġustizzja f'kull livell tas-soċjetà. Hawn taht qegħdin nipprezentaw xi versi mill-Koran Imqaddes dwar dan is-sugġett.

“Ċertament li l-għemejjel ġusti jwarrbu lill-għemejjel iġusti. Din hija nota ta' tfakkira għal dawk li se jiftakru.” (Il-Koran, 11:115)

“U r-rikompensa ta' xi iġustizzja trid taqbel mal-gravità ta' dik l-iġustizzja; iżda min jaħfer u l-azzjoni tiegħu ġgħib ir-riformazzjoni, dan ikun ippremjat minn Alla. Bla dubju ta' xejn, Huwa ma jhobbx lil dawk li jwettqu l-ħażin.” (42:41)

“Bla dubju, Alla mhux se jiġġudika lil xi ħadd ħażin lanqas bil-piż ta' atomu. U jekk jitwettaq għemil tajjeb, Huwa se jkatru u jagħti Minnu nnifsu premju kbir.” (4:41)

“Għal dawk li jwettqu għemejjel tajbin, se jkun hemm l-aqwa premju u aktar benedizzjonijiet. La d-dlam u lanqas id-diżunur ma jgħattu lill-uċuħ tagħhom.” (10:27)

“U għal dawk li jwettqu għemejjel ħżiena, il-kastig tal-att iġust ikun daqs l-att innifsu, u d-diżunur jgħattihom.” (10:28)

DRITTJIJET UGWALI GĦAN-NISA

Tisingħu tant fuq il-moviment ta' liberazzjoni tan-nisa u fuq id-drittijiet tagħhom, eċċ. L-Iżlam jiġhaddet fuq principju fundamentali komprensiv, li jkopri s-sitwazzjonijiet kollha:

“U huma (in-nisa) għandhom drittijiet simili u ugwali għal dawk (tal-irġiel) fl-ekwità. Izda l-irġiel għandhom ħarira vantaġġ fuqhom (bħala kapijiet tal-familji). U Allah huwa Setgħani u Għaqli.”

(II-Koran, 2:229)

U huma (in-nisa) għandhom drittijiet simili u ugwali għal dawk (tal-irġiel) fl-ekwità; (jiġifieri, għan-nisa, hemm eżattament drittijiet bħal tal-irġiel, hekk kif l-irġiel għandhom id-drittijiet fuq in-nisa. B'hekk hemm ugwaljanza totali u għalhekk m'hemm l-ebda differenza bejn id-drittijiet fundamentali tan-nisa u tal-irġiel.) Izda l-irġiel għandhom ħarira vantaġġ fuqhom (bħala kapijiet tal-familji). U Allah huwa Setgħani u Għaqli. [II-Koran, 2:229]

F'parti oħra ta' kwotazzjoni mill-Koran Imqaddes, insibu:

L-irġiel huma mahtura bħala għassiesa fuq in-nisa għaliex b'rispett ta' dan Allah għamel lil xi wħud minnhom aħjar minn oħrajn minkejja l-fatt li huma jonfqu minn gidhom. [II-Koran, 4:35]

Mill-kelma Għarbija *Qawwamun* (għassiesa b'responsabbiltà li jzommu l-persuni taht il-kura tagħhom fit-triq it-tajba), xi *ulamas* (għorrief tar-religjon) b'ideat antikwati kkonkludew u sostnew li l-irġiel għandhom ċerta superjorità fuq in-nisa izda dan il-vers jirreferi biss għall-vantaġġ li min jaqla' l-għajxien

tal-familja għandu fuq id-dipendenti tiegħu. B'hekk, il-kustodju jkun aktar kwalifikat biex jagħmel pressjoni morali fuq il-persuni taħt il-kura tiegħu halli dawn jibqgħu fit-triq it-tajba.

Fejn jidhlu d-drittijiet bażiċi tal-bniedem, bl-ebda mod m'hemm referenza li n-nisa mhumiex ugwali jew li hemm superjorità tal-irġiel fuq in-nisa.

L-aħħar parti tal-kwotazzjoni tagħmel aċċenn għall-vantaġġ imsemmi aktar 'il fuq u tagħmilha ċara li minkejja dan il-vantaġġ, id-drittijiet fundamentali tan-nisa huma eżattament bħal tal-irġiel. L-ittri Għarab *wa* għandhom jiġu tradotti bħala 'minkejja l-fatt li' jew 'waqt' u f'dan il-kuntest jidhru li huma l-uniku traduzzjoni korretta.⁽ⁱ⁾

(i) Ḥaẓrat Mirza Tahir Ahmadth (1928-2003), *Islam's Response to Contemporary Issues*, p.93-94

ID-DEFINIZZJONI TA' MORALITÀ

Hażrat Mirza Ghulam Ahmad^{as}, il-Messija Mwiegħed, il-Maħdi u l-Fundatur tal-Komunità Ahmadiyya, jikteb:

“Il-moralità ma tfissirx biss li titkellem b’mod ġentili jew tuża kliem ħlejjju. Lanqas xejn. Fil-fatt, il-kuraġġ, il-ġenerożità, il-maħfra, kull abbiltà mogħtija lill-bniedem, huma fil-verità abbiltajiet morali. L-użu xieraq tagħhom huwa dak li jagħmilhom kwalitajiet morali. Saħansitra r-rabja, meta tkun espressa f’okkazzjoni adattata, għandha spirtu ta’ moralità...

Il-moralità tfisser li l-fakultajiet kollha li Alla Gglorifikat ta lill-bniedem jintużaw f’post u ħin xieraq. Perezempju, il-bnedmin ingħatalhom l-għerf. Issa jekk xi ħadd li ma jifhimx

f'qasam partikolari jkollu bżonn il-parir ta' xi ħaddieħor li huwa midħla ta' dak l-istess qasam, il-moralità titlob li tal-aħħar joffri l-għajnuna sħiħa tiegħu u jagħti parir sincier lill-persuna li għandha bżonn bis-saħħa tal-għerf akkwistat tiegħu. In-nies ma tantx jagħtu kas ta' dawn l-affarijiet u jgħidu li m'għandhom xejn x'jitilfu; ħalli l-persuna l-oħra ssofri. Din hija azzjoni dijabolika.

Huwa inuman għal individwu li jara lil ħaddieħor qed jinqered u ma jkunx lest li jagħti l-għajnuna tiegħu. Le, fil-fatt, wieħed għandu jisma' lill-persuna l-oħra b'attenzjoni u stima sħiħa, u jagħti l-għajnuna neċessarja li wieħed ikollu bżonn, skont l-għerf u fehim ta' dak li jkun."⁽ⁱ⁾

ATTITUDNIJET ESTREMI DWAR IL-VELU

Ħażrat Mirza Ghulam Ahmad^{as}, il-Messija Mwiegħed, il-Maħdi u l-Fundatur tal-Komunità Ahmadiyya, jikteb:

"In-nies adottaw attitudnijiet estremi rigward il-velu. L-Ewropa marret fl-estrem meta abolixxiet kompletament il-velu u issa xi naturalisti wkoll jixtiequ jagħmlu l-istess, filwaqt li huwa evidenti li dan il-libertinaġġ fetaħ beraħ il-bibien tal-vizzji fl-Ewropa.

Min-naħa l-oħra, xi Musulmani jmorru fl-estrem l-ieħor u lanqas iħallu lin-nisa tagħhom joħorġu minn djarhom, għalkemm ħafna drabi huwa neċessarju li dawn jivvjaġġaw jew joħorġu biex jaqdu l-bżonnijiet tagħhom. Aħna nemmnu li dawn iż-żewġ sitwazzjonijiet huma t-tnejn ħżiena."⁽ⁱⁱ⁾

(i) *Malfużat*, vol. 1, p. 289-290 (ii) *Malfużat*, vol. 6, p. 322

VIRTÙ WAĦDA TWELLED OĦRA

“Aħsbu u taraw kif virtù waħda twelled oħra, u bl-istess mod, il-ħażen iwassal għal aktar ħażen. Hekk kif ħaġa tattira oħra, bl-istess mod, Alla l-Omnipotenti ħoloq fenomenu ta’ attrazzjoni fil-każ ta’ kull azzjoni wkoll. Għalhekk, meta persuna tħoss li għandha tkun ħanina ma’ tallab u tkun qed tagħti ‘karità b’morali tajba’, l-istat ta’ tidjiq spiritwali (*qabz*) jitneħħa u l-persuna involuta titqanqal biex twettaq azzjoni oħra tajba wkoll, f’dan il-każ li tagħti xi ħaġa lit-tallab.”

(Ħażrat Mirza Ghulam Ahmad^{as}, il-Messija Mwiegħed, *Malfużat*, vol. 1, p. 354)

MARA FQIRA

Mara xiha fqira, li kienet tgħix ġewwa Medina, kienet tiknes Masjid-i-Nabawi (il-Moskea tal-Profeta).

Meta l-Qaddis Profeta Muħammad (il-paċi tkun fuqu) ma rahiex għal xi granet, huwa staqsa lill-kumpanni tiegħu jekk kinitx ma tiflaħx.

Il-kumpanni ammettew li kienet mietet wara marda qasira u billi ħasbu li se jitnikket, ma infurmawhx meta sar il-funeral tagħha.

Huwa ddispjaċieh ħafna u lmenta li ma kinux infurmawh bil-mewt tagħha. Imbagħad huwa telaq biex iżur il-qabar tagħha u talab għal ruhha.

IMĦABBA GĦAL KULĦADD - MIBEGĦDA GĦAL ĦADD

“ID-DAWL” (The Light) is a Maltese magazine published by the Ahmadiyya Muslim Jamaat Malta.

amjmalta@gmail.com
www.ahmadiyya.mt